

Optimisme

met focus

**Verkiezingsprogramma 2011-2015
voor de Provinciale Staten van Limburg**

**LIMBURG DOET
WAT NODIG IS**

Voorwoord

9 november 2010

Beste lezer,

Voor u ligt het verkiezingsprogramma *Optimisme met focus* van de VVD Limburg voor de komende verkiezingen van Provinciale Staten op 2 maart 2011. Het programma is geschreven door de verkiezingsprogrammacommissie onder leiding van onze lijsttrekker Mark Verheijen, die in de zomer van 2010 door het Kamercentralebestuur van de VVD Limburg is ingesteld.

Het verkiezingsprogramma is vastgesteld op de algemene ledenvergadering van de VVD Limburg op 8 november 2010 te Kelpen-Oler.

De VVD gelooft in de kracht van Limburg en de Limburgers. De partij focust daarom met een optimistische vooruitblik op die zaken die echt nodig zijn in onze provincie. Met dit programma gaat de VVD in Limburg voortvarend te werk. Het programma bevat een samenhangend pakket aan maatregelen waarmee de VVD doet wat nodig is.

Onze provincie moet weer perspectief krijgen op een gezonde economie, ruimtelijke ontwikkeling en bereikbaarheid. Wij zijn er klaar voor om kansen te grijpen en ook te handelen waar lastige opgaven voor ons liggen!

Met vriendelijke groet,

Ricardo Offermanns
Voorzitter VVD Limburg

**VOLKSPARTIJ
VOOR VRIJHEID
EN DEMOCRATIE**

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
1. Inleiding: Optimisme	4
2. Rol van de Provincie	4
3. Uitgangspunten	6
4. Economie	9
5. Ruimte	13
6. Bereikbaarheid en Infrastructuur	15
7. Cultuur, Sport en Samenleving	18
8. Bestuur, Bedrijfsvoering en Financiën	20

Samenstelling verkiezingsprogramma commissie

Mark Verheijen (voorzitter)

Joost van den Akker

Wout Barentsen

Mirjam Clermonts

Frans van Eersel

Erik Koppe

Rob van Roij (secretaris)

Colofon

VVD Limburg

Postbus 5700

6202 MA Maastricht

E programma@vvdlimburg.nl

W www.vvdlimburg.nl

1. Inleiding: Optimisme

Een optimistisch verkiezingsprogramma. Dat is wat voor u ligt. Optimistisch, omdat wij geloven in de kracht van Limburg en de Limburgers. Optimistisch ook omdat wij van mening zijn dat er in Limburg vlak onder de oppervlakte nieuwe kansen en mogelijkheden liggen die klaar zijn om ontdekt en benut te worden. Dat optimisme ontnemt ons echter niet het zicht op de problemen en zware opgaven waarvoor we ons gesteld zien. Grote bedreigingen, pijnlijke opgaven en kleine ongemakken manifesteren zich zeer duidelijk in het dagelijks leven van de inwoners van onze provincie. Zij vragen daarbij een provinciebestuur dat die twee ogenschijnlijk tegengestelde tendensen kan verbinden en met gezag opereert richting inwoners, bedrijven, gemeenten en organisaties. En dat is meer dan ooit nodig. Want onze provincie staat er niet op alle terreinen even goed voor. De ligging aan de grens brengt naast kansen ook onzekerheden en overlast met zich mee. De veiligheidscijfers laten dat ook duidelijk zien. Limburg moet volgens onze burgers gewoon veiliger. Daarnaast vragen demografische ontwikkeling en de kwetsbaarheid van (delen van) onze provinciale economie om krachtig leiderschap. Daarvoor moeten we in onze opinie nog enkele slagen maken.

De VVD staat pal voor de vrijheid van alle Limburgers die hun handen uit de mouwen willen steken om het optimale uit hun leven te halen. Als volkspartij komen wij op voor alle mensen in Limburg: arm en rijk, man en vrouw, allochtoon en autochtoon, ziek en gezond. Wij willen onze verantwoordelijkheid nemen zodat de Provincie zich de komende jaren met meer kracht en gezag manifesteert op thema's die er voor het provinciaal bestuur echt toe doen. Wij zijn er klaar voor! Klaar om te doen wat nodig is. Samen met andere partijen, organisaties, gemeenten en bovenal onze inwoners Limburg nog mooier maken. Want wij zijn ervan overtuigd: de mooiste dagen van Limburg liggen nog voor ons!

2. Rol van de Provincie

Wij geloven in de kracht van de samenleving. Wij zijn zeker niet anti-overheid, maar zijn er wel van overtuigd dat meer overheidsbemoeyenis, meer geld of meer 'regie' lang niet altijd leidt tot betere resultaten. Soms is de overheid niet de oplossing maar vormt ze zelf het probleem. En wanneer overheidsbemoeyenis noodzakelijk is, is het de vraag welke overheid zich ermee moet bezighouden en op welke manier. Wij geloven primair in de kracht van de lokale overheid. Alles wat lokaal kan, moet ook daar gebeuren. De provincie is, naast de wettelijke taken, enkel in beeld wanneer gemeente overstijgende zaken aan de orde zijn of wanneer provinciale betrokkenheid aantoonbaar tot betere resultaten leidt.

De VVD Limburg is geen voorstander van een provinciale herindeling. Er komt wat ons betreft geen landsdeel Zuid of fusie met de provincie Brabant. De culturele en bestuurlijke eenheid van Limburg is ons daarvoor te waardevol. Wij zien daarnaast niet in voor welk probleem de opheffing van de Provincie Limburg een oplossing zou zijn.

Daarbij is niet elk probleem is een overheidsprobleem. En niet voor elk overheidsprobleem is de provincie verantwoordelijk. De provinciale bestuurslaag kent een zogenaamde 'open huishouding'. Dat is wettelijk geregeld en wil zeggen dat de provincie zich met alle beleidsterreinen en thema's kan en mag bezighouden en overal geld aan kan spenderen. Dat is ook goed. Immers, niet elke provincie is hetzelfde en heeft dezelfde opgaven. Het recht om je overal mee bezig te houden is echter nog geen vrijbrief om je overal mee te **moeten** bemoeien. Bij sommige kwesties is de provinciale bemoeienis niet zinvol, onnodig of zelfs ronduit contraproductief. Het zorgt niet zelden voor extra bestuurlijke drukte, gedoe, verantwoordingsplicht en overleg.

Limburgers hebben vooral ook behoefte aan een eerlijk en solide provinciebestuur. Een eerlijk provinciebestuur dat duidelijk maakt waar ze wel en niet over gaat en dat geen pretenties heeft op beleidsterreinen waarop ze geen meerwaarde kan leveren of zich met een zak geld een plek aan de overlegtafel koopt. Op terreinen als integratie, criminaliteitsbestrijding, armoedebestrijding, maatschappelijke ondersteuning en ontwikkelingssamenwerking heeft de provincie, hoe belangrijk deze beleidsterreinen misschien ook zijn, geen rol. Vinden we die taken dan niet belangrijk? Zeker wel! Maar we zijn ervan overtuigd dat provinciale bemoeienis in die gevallen leidt tot meer bestuurlijke drukte, stroperigheid en minder resultaat.

Als het aan de VVD ligt, beperkt de provincie zich meer tot haar taak als 'klassiek middenbestuur'. Geen bestuur dat elke dag bij de mensen op de stoep staat of voortdurend in het middelpunt van de belangstelling staat maar een bestuur dat gewoon **doet wat nodig is**. Een compacte, krachtige provincie. Niet meer, maar zeker niet minder. De waardering komt dan vanzelf. Miljoenenverslindende promotiecampagnes voor de provincie als bestuurslaag of voor gedeputeerden als 'nieuwe helden' zijn zinloos, ijdel en overbodig. Het communicatiebeleid van de Provincie wil de VVD daarom grondig herzien en hervormen. De kerntaken van de Provincie zijn voor ons in de eerste plaats gelegen in:

- Ruimtelijke ontwikkeling (waaronder volkshuisvesting),
- Economie,
- Bereikbaarheid en Infrastructuur,
- Culturele infrastructuur.

Daarnaast heeft de Provincie, naast een aantal wettelijke taken op diverse terreinen, een rol in het positioneren van onze provincie, het voeren van een goede lobby en de kwaliteit van het openbaar bestuur.

Dit programma is niet volledig of uitputtend. Wij schetsen hierin een beeld waar wij de komende jaren prioriteit aan gaan geven. En misschien verrassend voor sommige 'provincialisten' en gouvernementsaanbidders: in sommige gevallen heeft de Provincie in het geheel geen rol. We vervallen bij die gelegenheden ook niet in algemeenheden als 'faciliteren', 'coördineren' of 'agenda vormen'.

3. Uitgangspunten

Voordat we ingaan op de verschillende beleidsterreinen zullen in dit hoofdstuk een aantal 'rode draden' en uitgangspunten worden opgesomd die voor ons van belang zijn bij de ontwikkeling van onze provincie.

Demografische ontwikkeling

De demografische ontwikkelingen gaan snel in Limburg. Alle regio's in Limburg hebben te maken met vergrijzing en een afname van de beroepsbevolking. Dat heeft grote consequenties voor bijvoorbeeld onderwijs en arbeidsmarkt. Meer ouderen en minder jongeren hebben invloed op tal van factoren zoals bezettingsgraad scholen, zorgsector, woningbouw, sportclubs, culturele zaken, vrije tijd besteding et cetera. Zuid-Limburg heeft daarnaast ook al langere tijd te maken met demografische krimp. Als we niet tot actie overgaan, zal ook Midden-Limburg en op termijn ook Noord-Limburg te maken krijgen met krimp.

Limburg als geheel vertoont op het terrein van bevolkings- en huishoudensdaling een zeer divers beeld. Per regio is daarom een andere aanpak en insteek noodzakelijk. Maatwerk per regio dus.

De sterkste krimp doet zich – wat Limburg betreft – voor in Parkstad Limburg. In deze regio is ook sprake van een daling van het aantal huishoudens. Om de gevolgen daarvan in de regio Parkstad Limburg aan te pakken en de economische vitaliteit van de regio duurzaam te waarborgen, is een samenhangend pakket aan investerings- en herstructureringsmaatregelen nodig: een gezamenlijk 'Aanvalsplan' van de verschillende overheden. **Herstructurering** op vlak van wonen, openbare ruimte en het regionale landschap, en zorg en welzijn zijn nodig met het oog op een versterking van de leefbaarheid. Door een ambitieus regioprogramma sluit de stadsregio aan bij de landelijke programma's om de gevolgen van krimp op te vangen. De effecten van demografische ontwikkelingen, bevolkings- en huishoudensdaling zijn terug te vinden in alle maatschappelijke sectoren: economie, wonen en woonomgeving, zorg en welzijn, arbeidsmarkt en onderwijs, infrastructuur en mobiliteit. Ook in de andere regio's kan niemand achterover leunen. Voor de regio's die nog niet krimpen moeten we actief inzetten op het versterken van economie en leefomgeving om zoveel mogelijk jonge mensen vast te houden en nieuw jong talent aan te trekken. Waar groei mogelijk is, moeten we er alles aan doen om deze potentie te verzilveren.

De taak van de provincie is om tijdig te onderkennen dat er grote verschillen zijn in de diverse regio's van Limburg en dat deze regio's ondersteund moeten worden om op een adequate wijze in te gaan op de veranderende bevolkingssamenstelling. Eerste prioriteit voor de Provincie is daarbij een samenhangend volkshuisvestingsbeleid.

Gezien de omvang van deze demografische ontwikkeling dient dit, voor een integrale aanpak, bij één portefeuille in het nieuwe college van Gedeputeerde Staten te worden ondergebracht.

Lobby en Positionering

De provincie is bij uitstek geschikt om de lobby voor Limburg vorm te geven en om op te komen voor onze gezamenlijke belangen. Die lobby beperkt zich niet tot Den Haag en Brussel maar ook richting andere partners en grote bedrijven en instellingen. Uiteraard kan dit enkel in goed overleg en samen met de verschillende gemeenten en organisaties als Ondernemend Limburg. Mede daartoe wil de VVD de samenwerking met de L5 (de vijf grootste gemeenten in Limburg) versterken. De provincie moet de synergie tussen LIOF, Kamer van Koophandel, Syntens en Ondernemend Limburg bevorderen zodat zij geen dubbel werk doen, maar juist optimaal het ondernemerschap en vestigingsklimaat kunnen versterken.

De regiobranding Zuid-Limburg willen we verder toespitsen op imago en positionering van de regio met speciale aandacht voor Maastricht en de ambities rondom de Culturele Hoofdstad 2018. Om versnippering en verwarring tegen te gaan, wordt de uitvoering van de regiobranding samengevoegd met de VVV-organisaties. Voor Noord- en Midden-Limburg zal eenzelfde traject worden ingezet in samenwerking met Stichting Promotie Noord-Limburg.

Internationalisering, de Europese dimensie van Limburg

Limburg is het kloppend hart van Europa en daar wil de VVD gebruik van maken. Limburg maakt deel uit van een dynamische economische regio waar internationaal ondernemen en samenwerken van bedrijven geen optie maar een noodzaak is. De goederenexport van hoogtechnologische producten moet omhoog en Limburg moet ook meer inzetten op de export van diensten zoals de gezondheidszorg. Limburg moet daarom een Europese proefregio worden, zodat nationale grenzen op het gebied van belastingen en sociale zekerheid worden geslecht. Op het terrein van grensoverschrijdende zorg en onderwijs (wederzijdse erkenning van diploma's) moeten belemmeringen op korte termijn worden opgeheven. Minder grensbureaucratie en snellere verbindingen naar Aken, Hasselt, Luik en Düsseldorf kunnen het verkeer van ondernemers, werknemers en studenten verbeteren. Die steden lijken ver weg, maar zijn in werkelijkheid natuurlijk dichterbij dan de Randstad. Het is van belang dat dit naar beide kanten positieve gevolgen heeft. Internationalisering is immers niet alleen exporteren, maar zeker ook het aantrekken van investeringen. De kennis en expertise voor de vestiging van buitenlandse bedrijven in Limburg moet worden vergroot en gedeeld.

Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling biedt genoeg aanknopingspunten om ook Europese gelden vrij te spelen voor onderzoek, innovatie en technologische ontwikkeling. Daarmee krijgt de tanende werkgelegenheid een nieuwe impuls. De VVD is terughoudend om geld en energie te steken in organisaties als de Euregio en allerlei grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden. De werkelijke kracht moet komen uit inwoners, bedrijven en organisaties zelf. De overheid moet inzetten op het weghalen van belemmeringen. De Limburgse vertegenwoordiging in Brussel opereert zelfstandig en de gouverneur moet zich nadrukkelijker voor Limburg inzetten in het Comité van de Regio's.

Stepping Stones: Floriade 2012 – Culturele Hoofdstad 2018

Voor de ontwikkeling van regio's is ambitie nodig. Ambities om dingen voor de burgers en bedrijven voor elkaar te krijgen. Maar ook ambities om geheel nieuwe zaken in gang te zetten. Grote evenementen horen daar bij. Die kunnen focus aanbrengen en als katalysator dienen voor nieuwe initiatieven. De Floriade 2012 in de regio Venlo en de ambities rondom de Culturele Hoofdstad 2018 in Maastricht zijn daarvan goede voorbeelden.

De wereldtuinbouwtentoonstelling Floriade 2012 kan een economische vernieuwingsimpuls geven aan de regio Venlo en aanjager zijn voor de gebiedsontwikkeling rondom Greenport Venlo. Daartoe zetten we in de aanloop naar 2012 en tijdens de Floriade maximaal in op het realiseren van spin-off en zal het bedrijfsleven in de deelnemende landen en vanuit de verschillende deelnemende tuinbouwsectoren actief worden benaderd. Investerings- en vestigings- in de regio vormen daarbij het hoofddoel. De Floriade 2012 kan uiteindelijk alleen een succes worden als het gedragen en ondersteund wordt door bevolking en bedrijfsleven. Daarnaast zet de VVD in op de ondersteuning van de regio bij het binnenhalen congressen, symposia en events in dat jaar, zoals het gastheerschap van een Europese ministersconferentie.

Wat de Floriade 2012 de afgelopen jaren heeft betekend en nog gaat betekenen voor de regio Venlo kan de Culturele Hoofdstad 2018 betekenen voor Maastricht en Zuid-Limburg. Het gezamenlijk formuleren van ambities, doelen en het aanbrengen van focus heeft een grote betekenis. Niet alleen cultureel maar ook economisch en fysiek kan dit stevige impulsen geven. Het bidbook moet concreet

en realistisch zijn en voorzien in een goede financiële onderbouwing gebaseerd op duidelijke economische en culturele kaders en doelstellingen. De betrokkenheid van het bedrijfsleven, de culturele sector in de breedste zin van het woord en de bevolking is daarbij een randvoorwaarde.

4. Economie

Wij zijn voorstander van een vrije markteconomie. Wij zijn ervan overtuigd dat de economie gebaat is bij zo min mogelijk overheidsbemoeienis. Ondernemers weten uiteindelijk zelf het beste hoe ze hun geld moeten verdienen en daarmee welvaart en banen kunnen creëren. Wil dat zeggen dat de overheid geen rol heeft? Zeker niet! Als marktmeester en ‘terreinknecht’ kan de overheid veel doen om de structuur van de economie te bevorderen en de markt waar nodig te reguleren. In tegenstelling tot wat sommigen denken en hopen, bepaalt de Provincie dus niet waarmee ondernemers hun geld verdienen. Toch kan de Provincie een aantal sectoren of clusters aanwijzen waarin grote kansen liggen voor de toekomstige welvaart. Zonder ons daarop blind te staren en andere ondernemers tekort te doen kan clustervorming en ketenregie leiden tot economische structuurversterking en welvaart in de toekomst. De economische groei en werkgelegenheid in Limburg blijft immers achter bij de rest van Nederland en dit kan, nee dit zal veranderen. De overheid kan daarbij vooral ruimtelijk en in de tweede plaats op het terrein van kennis- en innovatie een rol spelen. De transitie van een maak- naar een kenniseconomie is zeer belangrijk voor de toekomst van Limburg. Daarnaast kan zij gezamenlijk een lobby voeren voor middelen of maatregelen bij andere overheden.

Bij het stimuleren van clustervorming moeten we af van het idee dat ondernemers alleen succesvol kunnen zijn op de locatie die de overheid aanwijst. Wanneer we *Life Sciences* promoten in Maastricht wil dat niet zeggen dat een bedrijf in Weert niet succesvol kan zijn of gewaardeerd en geholpen wordt. En als je met zonne-energie succesvol bent in Venlo hoef je echt niet naar Avantis te verhuizen. We moeten de strakke geografische indeling dan ook deels loslaten.

Om het aantal investeringen binnen onze provincie te vergroten wil de VVD de acquisitiekracht versterken. Samenwerking tussen acquisitie-inspanningen van de Provincie, LIOF, de afzonderlijke gemeenten en andere organisaties die bezig zijn met aantrekken van ondernemers en investeringen wordt daarom verbeterd.

De VVD vindt dat iedere burger en ondernemer zelf kan en mag bepalen hoe de zondag wordt besteed. Winkelen en werken hoort daar net zo goed bij als rusten en naar de kerk gaan.

Speerpunten en Innovatie

De economische speerpunten voor onze provincie zijn Life Sciences, AgroFood, Chemie, Nieuwe Energie, Logistiek, *High Tech Systems*, Hoogwaardige diensten en Detailhandel en toerisme. Voor de eerste vier thema's neemt de provincie de clustervorming en campusontwikkeling samen met het bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen en gemeenten actief ter hand. Ook wordt maximaal aangesloten bij de speerpunten van het nieuwe kabinet rondom Brainport 2020 en Greenport Venlo.

Daarnaast is en blijft het midden- en kleinbedrijf (MKB) de motor voor onze economie. Een sterk MKB creëert banen, innoveert, draagt bij aan de maatschappelijke samenhang en brengt stabiliteit in de regionale economie. Daar staat tegenover dat de overheid het MKB in staat stelt te ondernemen. In het aanbestedingsbeleid zorgt de provincie voor kansen voor deze ondernemers door aanbestedingen niet onnodig te bundelen en door geen absurd hoge eisen te stellen aan inschrijvers. Zo houdt men een '*level playing field*'. Van het voortrekken van het eigen bedrijfsleven kan geen sprake zijn. Dat verstoort de markt en is uiteindelijk ook slecht voor het Limburgse bedrijfsleven zelf.

Onze ambitie is dat Limburg in 2015 'innovatieprovincie' nummer 1 van Nederland is. Met de grootste groei aan patenten, de grootste werkgelegenheids groei en de meest innovatieve starters. Dit vergt ondernemerschap, ook bij gemeenten, banken, investeerders en de Provincie.

De VVD pleit voor meer innovatie in technologische infrastructuur, zoals de aansluiting op een Europees ultrasnel glasvezelnetwerk. Het moet aantrekkelijker zijn voor telecombedrijven om grote investeringen in deze nieuwe netwerken te doen, zodat meer bedrijven hun diensten in Limburg kunnen aanbieden. Daarnaast kan het eindige netwerk van radiofrequenties efficiënt gebruikt worden om voldoende spectrum te creëren. De omschakeling van analoge naar digitale tv- en radio-uitzendingen zorgt dat frequenties vrijkomen die voor draadloze breedbandtoepassingen (zoals *superstreaming*) beschikbaar kunnen worden gesteld. Diensten en draadloze apparaten moeten vanuit Limburg ook probleemloos over grenzen heen kunnen worden gebruikt. Met behulp van EU-middelen die hiervoor beschikbaar zijn, kan de provincie als aanjager fungeren bij het ontwikkelen van deze netwerken.

Concurrentiekrachtfonds Limburg 2011-2015

In de economie gaat het primair om concurrentiekracht. Kunnen wij onze economie sneller, eerder of beter ontwikkelen dan andere regio's? Het gaat dan niet alleen om andere regio's in Nederland maar voor sommige thema's gaat het vooral om andere regio's in Europa en de wereld. In de afgelopen periode heeft de Provincie Limburg als gevolg van de verkoop van de aandelen in Essent een bedrag van circa 1,3 miljard euro ontvangen. Het grootste deel van dit geld is jaarlijks nodig om het verlies aan dividendinkomsten, circa 64 miljoen euro, op te vangen. Echter niet het gehele bedrag is daarvoor nodig. Circa 290 miljoen euro, het zogenaamde 'surplus', is vrij beschikbaar om te besteden aan de kracht van Limburg. Wij stellen voor om in de komende jaren hiervan 150 miljoen euro te besteden aan structuurversterkende investeringen in onze provincie. Dit zal gebeuren op voorstel van een Limburgse Concurrentiekracht Raad. De daaruit voortvloeiende agenda wordt de opvolger van de Versnellingsagenda. De overige middelen uit het bovengenoemde 'surplus' zullen pas worden besteed na evaluatie van het Concurrentiekrachtfonds.

Hoger Onderwijs en Kennisinfrastructuur

Om onze economische ambities waar te maken hebben we goede arbeidskrachten nodig. Nu en in de toekomst. We moeten jonge mensen vasthouden en nieuw talent naar de provincie toehalen. Daarbij is in de nabije toekomst iedereen nodig. We kunnen ons de luxe niet veroorloven om mensen af te schrijven voor de arbeidsmarkt. De provincie moet inzetten op meer leerwerkplaatsen in het MKB, zodat ook lageropgeleiden sneller aan de slag kunnen en sneller voorzien in de behoefte aan gekwalificeerd personeel. Investeringen in onderzoek en innovatie zijn onmisbaar voor de toekomst van Limburg. De Universiteit Maastricht en Hogeschool Zuyd maar zeker ook de Fontys Hogeschool, RWTH Aachen en Technische Universiteit Eindhoven zijn voor Limburgse studenten een motor voor onderzoek en ontwikkeling en creëren nieuwe werkgelegenheid. Te vaak trekken hoogopgeleiden naar de Randstad, terwijl zij niet gestimuleerd worden om rond de grens werk te vinden. De VVD wil deze kans over de grens grijpen. Elke werkloze van vandaag is immers een potentiële arbeidskracht van morgen, die dan ook bijdraagt aan het ondersteunen van ons sociaal vangnet.

Ook afgestudeerden uit Duitsland kunnen worden aangetrokken om hun opgedane kennis in Limburg in bedrijvigheid om te zetten door middel van een financieel aantrekkelijk opstartklimaat voor ondernemingen. Kennisbedrijven kunnen daarbij gebruik maken het sales-netwerk van grote bedrijven. Het leren van de Duitse (en in mindere mate de Franse) taal is noodzakelijk om ook de mobiliteit van grenswerkers te bevorderen. Ook voor kinderen van buitenlandse werknemers moeten er goede voorzieningen zijn. Internationale scholen, zoals de Europese school, moeten daarom de ruimte krijgen. Gezamenlijk met de instellingen, de gemeenten en het bedrijfsleven nemen we de uitvoering van de Hoger Onderwijsagenda Limburg ter hand, gekoppeld aan de economische kansen en speerpunten van onze provincie.

Bedrijventerreinen

Bedrijven hebben ruimte nodig om te ondernemen en te investeren en daarvoor kent Limburg veel werklocaties. Vele bedrijventerreinen zijn echter verouderd. Revitalisering en herstructurering van

bedrijventerreinen is een kostbare aangelegenheid die gemeenten, als eerstverantwoordelijken, niet alleen kunnen dragen. Voor zowel de ruimtelijke kwaliteit, de economie als de vastgoedwaarden van ondernemers zijn investeringen op die terreinen van belang. Kwalitatief aantrekkelijke, goed bereikbare bedrijventerreinen zijn een belangrijke vestigingsfactor om ons bedrijfsleven in de Limburgse economie te verankeren. Uitgangspunt moet zijn dat opbrengsten van 'nieuwe' werklocaties gebruikt worden om oude bedrijventerreinen op te knappen. In de praktijk blijkt dit zeer ingewikkeld. Ook op regionaal niveau moeten we kijken naar slimme combinaties en herontwikkelingsmogelijkheden. Daarnaast is een gezamenlijke investering van de verschillende overheden noodzakelijk. Zo kan met de juiste snelle infrastructuur Avantis een internationaal knooppunt worden van financiële en administratieve dienstverlening.

Toerisme

Limburg is als provincie bij uitstek geschikt voor toerisme en recreatie. Deze sectoren zijn dan ook van groot belang voor onze economie en werkgelegenheid. In vele delen van Limburg is het toerisme de belangrijkste werkgever. Maar ook voor de inrichting en ruimtelijke kwaliteit van onze provincie en het voorzieningenniveau in onder meer de kleine kern is het toerisme onmisbaar. Kern van het toeristisch beleid is het aantrekken van meer toeristen, die langer blijven en een herhalingsbezoek overwegen. Daarnaast is de klantwaarde, de uitgave per toerist per overnachting, van groot belang. Daarbij is communicatie over de aanwezigheid van attracties en voorzieningen het sleutelwoord. De economische waarde daarvan, en daarmee het effect op de werkgelegenheid en het voorzieningenniveau, is enorm. Naast de aantrekkingskracht van bijvoorbeeld het Heuvellandschap, de Maasplassen, de Maasduinen, het land van Peel en Maas, Parkstad en de stad Maastricht vormen ook de dagattracties en evenementen een uitgelezen kans voor het aantrekken van toeristen. De eerder genoemde regiobranding speelt ook hierbij een rol.

Toeristische ondernemers hebben bij hun plannen als gevolg van hun ligging en relatie met natuur(-gebieden), water et cetera, vaak te maken met allerlei belemmeringen en zeer langlopende en ingewikkelde procedures. Dat kan en moet beter en makkelijker. Bij de waterrecreatie in Limburg worden meer dan voorheen ook de kanalen betrokken. Zo wordt het achterland beter bereikbaar en hebben watertoeristen een groter bereik in Limburg.

Duurzaamheid en Energie

Duurzaamheid is in de eerste plaats een economisch begrip. De schaarste van grondstoffen, de energieproblematiek of de veranderende vraag van de consument dwingen producten en ondernemers anders om te gaan met het milieu. Voor ondernemers en regio's liggen daar kansen om door middel van innovaties en toepassing van nieuwe technieken een voorsprong te nemen op deze veranderingen. Het provinciale beleid op het terrein van duurzaamheid is dan ook in grote mate innovatiebeleid. De overheid kan daarbij een rol spelen bij het stimuleren en participeren in innovaties. Daarnaast kan zij als '*launching customer*' meehelpen met het op de markt brengen van nieuwe duurzame en innovatieve producten.

Agrarische sector

De agrarische sector is belangrijk voor onze economie en voor de inrichting en het karakter van ons buitengebied. De sectoren binnen de agrarische sector verschillen sterk van elkaar. De VVD wil de komende jaren ruimte bieden aan een moderne, toekomstgerichte agrarische sector. Innovaties en vernieuwingen volgen elkaar snel op en de overheid zal daarop moeten inspelen met haar ruimtelijk beleid. De glastuinbouwconcentratiegebieden en Landbouw Ontwikkelingsgebieden (LOG's) vormen het middelpunt van vernieuwingen in de sector. Dat wil niet zeggen dat we buiten deze gebieden elke ontwikkeling afwijzen. Ook voor kleinschalige agrarische bedrijven buiten de ontwikkelgebieden blijft een toekomst. Ten aanzien van de varkenshouderij wijzen wij schaalvergroting op bedrijfseconomische gronden niet af. Het kan wat de VVD betreft echter niet zo zijn dat Limburg het toevluchtsoord wordt voor varkens uit Brabant en Gelderland. Ten slotte ziet de VVD interessante

mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van de boomteeltsector in Limburg. Nieuwe initiatieven ten aanzien van (verbrede) landbouw juichen wij nadrukkelijk toe.

5. Ruimte

De VVD wil naast de economische infrastructuur ruimte voor volkshuisvesting, groen en natuur.

Ruimtelijke ontwikkeling

Er is in Limburg ook de komende jaren ruimte voor ruimtelijke ontwikkeling. De provincie gaat niet op slot. Wel zal deze ontwikkeling zich in een andere context manifesteren dan gedurende de afgelopen decennia. De voortdurende verleiding van het zoeken van de goedkoopste gronden voor een ontwikkeling is ten einde. Omwille van de kwaliteit van de omgeving en de waarde van bestaand vastgoed moeten we meer dan ooit kijken naar inbreiding en binnenstedelijke ontwikkelingen. Dit is niet voor iedere ontwikkeling mogelijk. Sommige economische ontwikkelingen of woon- en leefmilieus hebben nu eenmaal de ruimte of een specifieke ligging nodig. De provincie gebruikt nadrukkelijk haar ordende bevoegdheden om hierop te sturen en waar mogelijk nieuwe ontwikkelingen te laten bijdragen aan herstructurering of kwaliteitsverbetering elders. Ook de komende jaren zal de provincie daarbij werken vanuit overtuigingskracht, argumenten en gezag. Niet vanuit dwingende verordeningen. Dit laatste instrument wordt pas ingezet wanneer gemeenten hun verantwoordelijkheid niet nemen.

Volkshuisvesting

Limburg kent geen schaarste op de woningmarkt. Aan de andere kant zien we dat de woningvoorraad kwalitatief niet op orde is. Het slechtste wat kan gebeuren is dat we niet of te weinig bouwen. Dan kunnen we niet meer voldoen aan de woonwensen van onze inwoners en dreigen we ook daarom inwoners te verliezen. Het volkshuisvestingsbeleid zal op die spanning een antwoord moeten geven. We willen daarbij zodanig sturen dat we zorgen voor sterke steden, daarnaast leefbare dorpen en kernen en een vitaal platteland. De kracht en de opgaven van de stad krijgen daarbij speciale aandacht. Voor alle woningbouwplannen geldt: vraag gestuurd in plaats van aanbod gestuurd. Dat vergt daarom – rekening houdende met de veranderende bevolkingssamenstelling – wel een aanzienlijke sloop- en herstructureringsopgave. Waar daar in de corporatiesector reeds ervaring mee is opgedaan, is dat in de particuliere sector nog vrijwel niet vertoond. Als ergens de provincie haar sturende rol moet inzetten, is het op dit dossier. In samenhang met de markt en de corporatiesector zullen financiële arrangementen verder worden uitgewerkt om te komen tot een gezonde woningmarkt in Limburg. Daarbij moeten we ervoor waken dat de concurrentie niet wordt uitgeschakeld. Uiteindelijk is de woonconsument erbij gebaat om de beste woning op de juiste locatie tegen een aantrekkelijke prijs te kunnen krijgen.

Water

Water is van levensbelang. De veranderingen in het klimaat plaatsen ons op dit terrein voor een aantal grote opgaven. Verdroging, wateroverlast, overstromingen en veel neerslag in korte periodes liggen in het verschiep. Daarop moet het complexe watersysteem, waarbij vele overheden zijn betrokken, zijn berekend. De provincie is de motor, beleidsbepaler en toezichthouder bij de beleidsontwikkeling op het gebied van waterkwaliteit en -kwantiteit. Door deze samenwerking slim te organiseren moeten grote kostenstijgingen en lastenverzwaringen worden voorkomen. De VVD is voorstander van een andere organisatie of verdeling van taken op het terrein van water. Voorop staat voor ons een efficiënt waterbeheer tegen zo laag mogelijke kosten.

Het diepe grondwater in Limburg is van zeer goede kwaliteit en moet daarom gereserveerd blijven als strategische grondwatervoorraad. Terughoudendheid voor diepe boringen en onttrekkingen is een noodzaak. Dit gebeurt enkel voor hoogwaardige toepassingen en met de nodige voorzorgsmaatregelen.

De plannen rondom het project Grensmaas en Zandmaas blijven van groot belang. Voor de VVD staat voorop dat het na de Grensmaasplannen het afgelopen is met grootschalige grindwinning in Limburg. Toch is zandwinning voor de VVD bespreekbaar, maar in dat geval zal er wel nadrukkelijk sprake moeten zijn van maatschappelijke doelen als hoogwaterbeveiliging, ontwikkeling van natuur en landschap of mogelijkheden voor toerisme en recreatie.

Groen en Natuur

Natuur en groen zijn belangrijk voor Limburg. Het is van belang voor de kwaliteit van onze leefomgeving, voor het behoud van biodiversiteit en voor de aantrekkelijkheid en toeristische ontwikkeling van de provincie. De provincie zal de komende jaren vanuit de landelijke overheid meer verantwoordelijkheden krijgen op dit terrein. Dit belang moet echter niet doorslaan in dogmatisch denken of overbodige behoudzucht. Behoud en ontwikkeling moeten hand in hand gaan. Ook moeten we de aandacht expliciet verleggen naar de kosten en baten van elke ontwikkeling. De kern van het provinciale beleid is 'ontsnippering' van verschillende natuurgebieden. Daarbij komt echter minder nadruk te liggen op verwerving van gronden door de overheid. De invulling van het begrip natuur wordt wat de VVD betreft verbreed. Ook om de afname van landbouwarealen en onevenredige prijsdruk te voorkomen, zullen nieuwe combinaties worden gezocht tussen landbouw en natuur. 'Beleefnatuur' en agrarisch en particulier natuurbeheer passen daar nadrukkelijk in. Ook recreatief medegebruik van natuurgebieden wordt positief tegemoet getreden. Een verbreding van het begrip 'natuur' is daarvoor nodig. Een koe in de wei is ook natuur! Het Investeringsbudget Landelijke Gebied (ILG) wordt voor dit soort ontwikkeling zo maximaal mogelijk ingezet. De VVD ziet geen meerwaarde in het aanwijzen van talloze gebieden die beschermd moeten worden wanneer daardoor heel Nederland op slot gaat. Het Nederlandse beleid is compleet doorgeschoten wat betreft de aanwijzing van Natura 2000-gebieden.

6. Bereikbaarheid en Infrastructuur

Bereikbaarheid is van essentieel belang voor de toekomst van de inwoners en de economie. Op alle niveaus en op alle modaliteiten moet dat op orde zijn. Ten aanzien van de modaliteit 'weg' zijn vele plannen in voorbereiding ofwel in uitvoering. Belangrijk is daar voortvarend aan door te werken. Op het terrein van water en spoor staan ontwikkelingen nog in de kinderschoenen en moeten we, zeker ook omwille van de logistieke positie van onze provincie, een extra tandje bijzetten. Om de aanwezige grote barrières voor grensoverschrijdend vervoer te slechten wil de VVD de komende jaren veel energie steken in overleg met het buitenland. Het Rijk en de EU zijn daarin belangrijke partners.

Wegen

Voor wat betreft de provinciale wegenstructuur staan een aantal belangrijke projecten op stapel. De Buitenring Parkstad wordt aangelegd evenals de Greenportlane in het ontwikkelgebied Greenport Venlo. De bereikbaarheid voor Midden-Limburg verbetert door de N280 tussen Roermond en Weert op te waarderen tot 2x2 rijstroken. Dit biedt kansen voor economische bedrijvigheid langs deze weg en komt de leefbaarheid ten goede. Extra aandacht gaat de komende periode naar de opwaardering van de N270 ten behoeve van de ontsluiting van het Havengebied Wanssum-Venray en naar de N271 voor de goede ontsluiting en aantrekkelijkheid van de Kop van Noord-Limburg.

De provincie heeft als wegbeheerder een specifieke verantwoordelijkheid voor de verkeersveiligheid op de provinciale wegen. Dit kan door aanpassing van deze wegen, door adequate maatregelen die te hoge snelheden onmogelijk maken, door gescheiden baanvakken voor auto's en gescheiden fietspaden. Zowel de goede doorstroming van het verkeer, als mogelijk belemmerende effecten voor de hulpverleningsdiensten verdienen daarbij extra aandacht. Het systeem van 'slimme verkeerslichten' en gebruik van 'de groene golf' moet worden uitgebreid.

De VVD wil verkeersonveilige plekken (de zogenaamde '*Black Spots*') op provinciale wegen gericht aanpakken. Bekend is echter dat het overgrote deel van alle verkeersongelukken het gevolg is het gedrag van de verkeersdeelnemers. Gedragsbeïnvloeding wordt gerealiseerd door fysieke inrichting van wegen en door strikte handhaving. De VVD vindt dat ook campagnes en projecten die bijdragen aan bewustwording (bijvoorbeeld de organisatie van een autoluwe schooldag), ondersteund moeten worden. Met allerlei projecten en initiatieven is de verkeersveiligheid in Limburg de laatste jaren verbeterd en is het aantal verkeersslachtoffers verminderd. Deze aanpak dient daarom te worden voortgezet.

De ondertunneling van de A2 te Maastricht is inmiddels volop in uitvoering. Nu het tracébesluit voor de A74 is genomen, wil de VVD werken aan het openstellen van deze weg voor de Floriade in 2012. Datzelfde geldt voor de verbreding van de A2. De komende periode moet ook de veiligheid en de verbreding van de A67 Eindhoven-Venlo blijvend op de agenda staan. Deze weg vormt een belangrijke schakel tussen Antwerpen/Rotterdam en het Duitse achterland. Het goederenvervoer is in een constante stroom massaal aanwezig en zal de komende jaren nog verder toenemen zo is de verwachting. De eerste middelen hiervoor zijn in het voorjaar van 2010 door de toen verantwoordelijke minister toegezegd.

Spoor

Het grensoverschrijdend spoorvervoer, zowel ten aanzien van personen- als goederenvervoer, is beroerd. De Europese gedachte is daar nog niet terug te vinden. Voor de ontwikkeling van een grensprovincie als Limburg, met grote bevolkingsconcentraties in het directe achterland, is dit echter van groot belang. Het aanpakken van spoorknooppunten is echter taai, ingewikkeld en een kwestie van de lange adem. De VVD wil daar komende jaren bij Parkstad, Maastricht en Venlo gericht op

inzetten. Fysieke knelpunten in Nederland en vlak over de grens worden op de politieke agenda gezet in Nederland en Duitsland/België. De provincie neemt de leiding in dit dossier. Teveel lopen de verbindinglijnen op dit terrein nog Noord-Zuid en te weinig Oost-West. Hoewel er de laatste jaren een aantal goede stappen zijn ondernomen op dit terrein, kan er nog veel verbeteren. De treinverbinding Maastricht-Brussel moet daarom worden uitgebreid naar de avonduren en weekeinden. Dit geldt ook voor (snelle) verbindingen voor personenvervoer vanuit Eindhoven via Heerlen en Venlo naar Duitsland. Daarnaast wil de VVD dat er wordt ingezet op heropening van het personenvervoer Antwerpen-Neerpelt-Weert. Naast Maastricht-Luik ontstaat dan een tweede spoorverbinding met België. Dat is aantrekkelijk voor economie en toerisme. Ten slotte zet de provincie zich in voor de capaciteitsvergroting van de Maaslijn Nijmegen-Roermond.

Voor de logistieke positie van de regio Venlo is de blijvende beschikbaarheid van de Brabantroute voor goederenvervoer van levensbelang. Datzelfde geldt voor verbindingen tussen de Betuwelijn en Venlo. Capaciteitsvergroting van het bestaande spoor en (relatief kleinschalige) aanpassingen zoals de boog bij Meteren zullen door Limburg sterk worden gepromoot bij rijksoverheid en de regisseurs op het spoor.

De ontwikkeling van de railterminals in de Westelijke Mijnstreek en de nieuwe terminal op Venlo Trade Port Noord zijn belangrijk voor de economische ontwikkelingen in deze regio's.

Water

Door de enorme groei van logistieke vracht in de komende jaren hebben we alle vervoersmodaliteiten hard nodig. Naast spoor zal vervoer per water steeds belangrijker worden. De capaciteit op het water is nog groot. De afgelopen jaren is werk gemaakt van het beter bevaarbaar maken van de rivier de Maas. Het is zaak dat ook om te zetten in economische meerwaarde. Naast de bestaande capaciteit van (container-)havens in met name Wanssum, Born en Venlo werken we de komende jaren aan uitbreiding van de capaciteit en de realisatie van nieuwe terminals. Daarbij wordt in de eerste plaats aansluiting gezocht bij de bestaande havens. Tegelijkertijd moet er meer ruimte zijn voor 'natte industrieterreinen' aan het water.

Luchtvaart

Luchtvaart is als moderne vervoersmodaliteit steeds meer van belang voor bedrijven, zeker ook zodat de nodige 'brains' snel en makkelijk Limburg bereiken. Naast Maastricht Aachen Airport (MAA) zijn ook andere regionale luchthavens net over de grens van grote betekenis voor de Limburgse bedrijven en inwoners. Vandaar dat een betere verbindingsweg vanuit de A73 bij Venray naar Vliegveld Weeze moet worden gerealiseerd.

Maastricht Aachen Airport (MAA) mag de komende jaren doorgroeien op het terrein van luchtvracht en personenvervoer. In de gebiedsontwikkeling naast de luchthaven zal daarmee rekening worden gehouden. De Duitse vliegtaks is een kans voor Maastricht-Aachen Airport, indien ook de luchthaven via een shuttle wordt aangesloten op het OV-net. Zo komen er meer lijnvluchten en stijgt de werkgelegenheid. Elke directe luchthavenbaan creëert drie banen bij de toeleveranciers. De luchtvaartsector zit niet stil. In de kleine luchtvaart, General Aviation, vinden veel innoverende ontwikkelingen plaats, met uitdagende kansen voor de economie, de milieubelasting en de mobiliteitsbehoefte van de moderne maatschappij. Deze ontwikkeling moet in Limburg zijn kansen krijgen.

Openbaar Vervoer

'De Klant Centraal'. Dat moet de basis blijven voor het Openbaar Vervoersaanbod in onze provincie. Uitgangspunten zijn toegankelijkheid, betaalbaarheid, kwaliteit van het materieel en sociale veiligheid. Jaarlijks zullen er ijkmomenten moeten komen om de vraag van de klant te accommoderen. Doordat toename van gebruik van het Openbaar Vervoer de druk op het wegennet

kan ontlasten, dient het gebruik bevorderd te worden met een actieve en professionele promotiecampagne. De aanwezigheid van goed Openbaar Vervoer stimuleert de economische ontwikkeling, omdat het woon-werkverkeer het invullen van een geschikte baan verbetert en vacatures gemakkelijker kunnen worden ingevuld. Op een positieve manier moet de concurrentie met de auto worden aangegaan. Dat wil zeggen dat niet het pesten van de automobilist maar het aanbieden van een goed en bruikbaar alternatief het uitgangspunt is. De provincie moet zorgen dat de vervoerders zich flexibeler opstellen bij evenementen en festiviteiten waarbij een extra druk op het openbaar vervoer komt te liggen. De VVD is geen voorstander van zogenaamd 'gratis Openbaar Vervoer'. Liever wil de VVD investeren in veilig Openbaar Vervoer. Met vervoerders moeten afspraken worden gemaakt over cameratoezicht en de pakkans voor raddraaiers moet worden vergroot. Wie zich misdraagt, krijgt voortaan een OV-verbod naar Rotterdams voorbeeld, voor de hele provincie.

Daarnaast wil de VVD inzetten op snelle treinverbindingen met het Duitse en Vlaamse achterland en de Randstad. Er moet meer overleg komen met het buitenland om grensoverschrijdend OV te bevorderen.

7. Cultuur, Sport en Samenleving

Zoals ook in de inleiding is aangegeven, heeft de Provincie wat ons betreft slechts een zeer beperkte rol op het terrein van cultuur, sport en samenleving. Wil dat dan zeggen dat de VVD dit niet belangrijk vindt? Allerm minst. Wij zijn er echter van overtuigd dat andere overheidslagen, met name de gemeenten, op deze beleidsterreinen veel beter en effectiever kunnen optreden. Dat geldt voor zaken als welzijn, maatschappelijke voorzieningen, vrijwilligersbeleid enzovoort. Ten aanzien van de Jeugdzorg zijn wij voorstander van een overheveling naar de gemeenten. Ten aanzien van cultuur en sport handhaven we voor de provincie een rol in de culturele infrastructuur, topsport en (gemeente-overstijgende) evenementen.

Cultuur

Kunst en cultuur zijn van grote betekenis voor de samenleving. De overheid dient zowel de broedplaats (productie van kunst door kunstenaars) als de schatkamer (bewaren, beheren en bereikbaar maken van cultuurhistorie) te koesteren. Wanneer het gaat om de inhoud van kunst, cultuur en cultuurbeleid past de provinciale politiek bescheidenheid. Een bloeiend cultureel leven komt vooral tot stand door de aanwezigheid van talent, de behoefte van de toeschouwers en de inzet van kunstbeoefenaars, organisatoren, bestuurders, financiers en vrijwilligers. De geografische ligging biedt een kader voor grensoverschrijdende projecten op het gebied van kunst en cultuur. Publiek-private samenwerking over de grens kan daarbij een extra element vormen voor het stimuleren van internationale culturele projecten.

De VVD wil gesubsidieerde culturele instellingen of evenementen stimuleren een groter publieksbereik te realiseren en meer eigen inkomsten te genereren zodat ze minder afhankelijk worden van overheidssubsidies c.q. van het subsidie-infuus worden afgehaald. Hiermee heeft de VVD in de huidige periode een aanvang gemaakt door de instelling van een nieuwe Limburgse cultuurprijs. Met deze prijs moeten gesubsidieerde culturele instellingen en evenementen meer marktgericht en vraaggericht gaan werken. Dat bevordert cultureel ondernemerschap. De VVD hoopt met deze prijs het Limburgse cultuurveld te stimuleren met als resultaat nog betere producties. Een bereikbaar en aansprekend cultuuraanbod is immers een belangrijke vestigingsfactor en toeristische trekpleister.

Limburg heeft drie provinciale musea: het Industrien in Kerkrade, het Limburgs Museum in Venlo en het Bonnefantenmuseum in Maastricht. De VVD is voorstander van het prestatiegericht afrekenen van deze drie musea. Dat is nu niet het geval waardoor musea onvoldoende worden geprikkeld om op de veranderende maatschappelijke behoefte in te kunnen spelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de wijze waarop de bezoekers het museale aanbod kunnen beleven. De provinciale musea moeten nadrukkelijker samenwerken met de lokale musea en cultuurinstellingen om zo efficiënter te kunnen werken en een beter aanbod te kunnen doen aan bezoekers. Directies van provinciale musea worden in de toekomst bij voorkeur aangesteld voor bepaalde tijd en met een specifieke opdracht.

Monumenten

Monumenten in Limburg bepalen voor een groot deel de identiteit van het cultuurlandschap van de provincie en hebben daardoor een grote aantrekkingskracht op bezoekers. De VVD hecht grote waarde aan monumenten vanwege de blijvende verrijking van de openbare ruimte. Met maar liefst 4608 rijksmonumenten heeft de provincie Limburg een rijk verleden en een gouden toekomst vanwege de economische waarde en potentie die de monumenten vertegenwoordigen. In combinatie met de gemeentelijke monumenten en het overige erfgoed zijn deze rijksmonumenten onmisbaar voor onze culturele identiteit en verder de kwaliteit van onze leefomgeving.

De VVD zal zich blijven inzetten om bestaand cultuurhistorisch erfgoed te behouden en middelen beschikbaar te stellen. Alles behouden is daarbij helaas vaak niet mogelijk. Nadruk ligt op 'top-

monumenten' met economische of cultuurhistorische meerwaarde. Herbestemming is daarbij het speerpunt en tevens de grootste uitdaging. Er wordt actief nagedacht over economische dragers. Bovenop de reeds beschikbare middelen voor de instandhouding van vooral gebouwde monumenten wil de VVD de komende jaren in samenwerking met de rijksoverheid en de gemeenten extra investeren in behoud en toegankelijk maken van monumenten. De culturele en historische aantrekkingskracht van Limburg willen we behouden en versterken.

Omroepen

De VVD hecht aan een sterke, onafhankelijke en voor de inwoners aantrekkelijke regionale omroep. Daartoe ontvangt L1 als zendgemachtigde een structurele subsidie. Afzonderlijke media-uitingen van de Provincie worden echter niet automatisch bij deze omroep weggezet maar in concurrentie met andere media. Intensieve samenwerking met bijvoorbeeld lokale omroepen biedt kansen voor kwaliteitsverbetering en nieuwe initiatieven. De VVD denkt onder meer aan volwaardige live-verslaggeving en uitbreiding van de zendtijd.

Sport

De VVD ziet graag dat mensen veel sporten en bewegen. Een gezonde geest in een gezond lichaam is het streven. Het primaat op dit beleidsterrein ligt nadrukkelijk bij de gemeenten. Op drie punten zal dit beleid worden ondersteund. In de eerste plaats is dat het Huis voor de Sport, als steunpunt voor breedtesport én topsport. Daarbij moet niet alleen de meerwaarde voor de gemeenten duidelijk zijn, maar ook voor de verenigingen in onze provincie. Daarnaast ondersteunt de provincie in het kader van het evenementenbeleid grote sportevenementen met een regio-overstijgend karakter en economische meerwaarde. Dit betreft zowel het naar Limburg halen van een aantal incidentele evenementen als het structureel ondersteunen van een selectief aantal provinciale sportevenementen, zoals dat ook gebeurt met cultuur. Ook zal Limburg nadrukkelijk aansluiten bij het Olympisch Plan 2028 om sport en daarmee het 'prestatievermogen' van Limburg op een hoger niveau te brengen.

Jeugdzorg

De VVD wil de zorg zo dicht mogelijk rond het kind organiseren. Dat kan organisatorisch het best door de regie voor de Jeugdzorg bij de gemeenten te leggen. De gemeenten kennen de inwoners en probleemgevallen immers het beste en kunnen door integraal jeugdbeleid signalerend en preventief optreden. De VVD wil daarom de ontwikkeling van lokaal jeugdbeleid in Limburg stimuleren door mede te investeren in kansrijke projecten op lokaal niveau. Zolang de provincie nog verantwoordelijk is voor de jeugdzorg moet zij dit natuurlijk zo effectief en efficiënt mogelijk uitvoeren samen met Bureau Jeugdzorg en de jeugdzorginstellingen en -aanbieders. De provincie moet streven naar minder bureaucratie en meer marktwerking. Dat prikkelt de grote instellingen om effectiever en efficiënter te gaan werken.

De VVD vindt dat ouders primair verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van en de zorg voor hun kinderen. Soms verloopt de opvoeding moeizaam en hebben ouders hulp nodig. Als de ouders het belang van het kind niet (kunnen) behartigen, dan kan de overheid ingrijpen. De VVD wil inzetten op de kinderen die echt hulp nodig hebben. De huidige Jeugdzorg lijkt hier echter niet in te slagen. De sector barst van de bureaucratie en is onnodig versnipperd. Wachtlijsten zijn hier het gevolg van. De VVD vindt dat onacceptabel.

Met name de grotere steden worden geconfronteerd met jongeren, die een beroep doen op de jeugdzorg. De VVD wil met deze gemeenten prestatiecontracten sluiten over de instroom. Als een gemeente erin slaagt met een effectief preventief beleid de instroom in de jeugdzorg aantoonbaar te beperken, wordt zij daarvoor beloond.

8. Bestuur, Bedrijfsvoering en Financiën

Voor een moderne samenleving is een slagvaardige overheid van groot belang. De VVD pleit daarom voor een overheid met drie volwaardige bestuurslagen, te weten rijk, provincies en gemeenten. De VVD is van mening dat er niet meer dan twee bestuurslagen mogen zijn die zich met een bepaalde overheidstaak bezighouden, waarbij de gemeenschappelijke regelingen alleen gebruikt worden voor uitvoerende zaken. De provincie moet zich verder primair bezighouden met beleidsterreinen die bovengemeentelijk en regionaal van aard zijn. Daarnaast wil de VVD de regeldichtheid op alle niveaus aanpakken zodat burgers en ondernemers meer ruimte krijgen. Hiertoe behoort ook het reduceren van het aantal verantwoordingsverplichtingen tussen overheidslagen.

Decentralisatie en Slagkracht

De VVD is sterke voorstander van het ingrijpend veranderen van de structuur van het openbaar bestuur. Sleutelwoorden hierbij zijn decentralisatie en slagkracht. Overdragen van taken betekent ook het loslaten van verantwoordelijkheid om onnodige bureaucratie te voorkomen. Door vergaande decentralisatie verwacht de VVD dat de doelmatigheid alsmede de doeltreffendheid van het openbaar bestuur sterk verbetert, evenals de participatie van burgers om invloed uit te oefenen op het beleid dat hen raakt. De VVD is verder van mening dat decentralisatie zal leiden tot goedkopere uitvoering van bestaand beleid en verbetering van nieuw beleid omdat dit beter afgestemd kan worden op de wensen van burgers en de regio. De VVD zet daarom in op maximale decentralisatie; 'decentraal moet, tenzij het alleen centraal kan'.

Om maximaal te kunnen decentraliseren is de VVD voorstander van het versterken van lokale en regionale slagkracht. Immers kan decentralisatie van taken alleen slagen als de slagkracht van de gemeenten voldoende mee ontwikkelt. Daar waar grotere gemeenten zelfstandig hun taken kunnen uitvoeren, staat de zelfstandigheid van de kleinere gemeenten stevig onder druk, mede doordat gemeentelijke taken steeds meer aan hogere regelgeving worden onderworpen. Dit dwingt gemeenten om na te denken over regionale samenwerking en/of herindeling. De VVD is daarom van mening dat provincie en gemeenten duidelijkere afspraken moeten maken over lopende en nieuwe bestuurskrachtonderzoeken. De rol van de provincie als toezichthouder op gemeenten moet beperkt maar effectief zijn, hetgeen past in het kader van decentralisatie van overheidstaken. De VVD streeft hierbij naar zoveel mogelijk enkelvoudig toezicht en het afschaffen van overbodige regelgeving. De VVD vindt dat de deregulering hoog op de politieke agenda moet blijven staan.

De VVD is een voorstander van het samenvoegen van de twee waterschappen binnen de provincie Limburg. Dit vermindert niet alleen de bestuursdruk maar kan door synergievoordelen en een grotere doelmatigheid een forse kostenreductie realiseren. De VVD is voorstander van het laten verkiezen van waterschapsbesturen door de gemeenteraden.

Regionale samenwerking

Een goede afbakening, afstemming en wederzijdse erkenning tussen de provincie en gemeenten is belangrijk om bestuurlijke overlap te voorkomen en gezamenlijke slagkracht te ontwikkelen in het belang van Limburg. Tegen de achtergrond van decentralisatie is de VVD een sterke voorstander van een provinciaal open huishouding zodat flexibeler ingespeeld kan worden op nieuwe ontwikkelingen. De VVD steunt de oprichting van regiofondsen gekoppeld aan de regionale uitvoeringsprogramma's. Op deze wijze wordt regionale slagkracht niet alleen ondersteund door bundeling van menskracht maar ook door financiële daadkracht. De VVD maakt hierbij wel de kanttekening dat financiering via regiofondsen in geen geval mag leiden tot een vierde bestuurslaag en daarmee tot een verslechtering van de onderlinge relatie tussen provincie en gemeenten.

Voor de VVD zijn gemeenten de primaire basis omdat veel maatschappelijke vraagstukken zich juist daar manifesteren. Hierbij wil de VVD de provinciale middelen vooral inzetten om gemeenten en andere partijen optimaal in positie te brengen om hun verantwoordelijkheid te dragen bij het realiseren van regionale vraagstukken. Wel is het van belang dat de provincie behoudend is in haar rol richting de gemeenten en uitvoeringsorganisaties. Tegelijkertijd hebben gemeenten gezamenlijk een verantwoordelijkheid voor de regio, die zij alleen kunnen dragen als sprake is van slagkrachtige samenwerking tussen de gemeenten en/of regio's. De VVD is dan ook van mening dat bestuurskrachtige gemeenten onmisbaar zijn voor de regionale slagkracht.

Ten aanzien van regionale samenwerking en herindeling verdient het de voorkeur wanneer dit van onderop wordt geïnitieerd. Gedwongen herindeling wijzen wij in principe af. In Noord- en Midden Limburg zijn inmiddels al goede resultaten geboekt vanuit dit principe en in de regio Parkstad is de voorbereiding voor samenwerking in volle gang. De rol van de provincie is hierin ondersteunend in het versterken van de regionale slagkracht en het zelforganiserende vermogen van de regio. Daar waar belangentegenstellingen tussen regio's en/of tussen gemeenten niet onderling worden opgelost verwacht de VVD van de provincie een sterk interveniërende dan wel initiërende rol.

Financiën, Personeel en Organisatie

De VVD is voorstander van een vergaande bundeling van financiële middelen, hetgeen nodig is om de provinciale en regionale ambities te realiseren. In het kader van deze bundeling van middelen ondersteunt de VVD de komst van regionale uitvoeringsorganisaties, mede omdat de regionale slagkracht daarmee sterk toeneemt en de stapeling van regelgeving afneemt. Door de bundeling van taken wordt de deskundigheid van personeel bevorderd, neemt de kwetsbaarheid op het gebied van bedrijfsvoering sterk af en vindt er een kwaliteitsverbetering plaats van de dienstverlening. Omdat we moeten voorkomen dat de provincie gedifferentieerd taken en financiële middelen gaat overdragen aan gemeenten is de VVD van mening dat het zaak is om de slagkracht per gemeente en/of regio zoveel mogelijk op gelijk niveau te brengen.

Door de ontwikkelingen van decentralisatie en regionale samenwerking ontkomt de provincie er niet aan om een slanker en flexibeler organisatie in te richten. De VVD is daarom voorstander van het maximaal afbouwen dan wel overhevelen van taken en beleidsvelden die op zowel korte als lange termijn niet meer in het profiel van de provincie passen. Op dit moment werken er bij de provincie circa 850 fte. Gelet op de noodzakelijk bezuinigingen, de korting op het provinciefonds en het beëindigen ofwel afstoten van taken is de VVD van mening dat dit in de komende periode kan worden teruggebracht tot maximaal 500 fte. Deze afslanking van het aantal provinciale ambtenaren is mede het gevolg van het samen met de (centrum-)gemeenten uitvoeren van taken. Dit vergt een doelgerichte aanpak, de durf om zaken anders te organiseren en vertrouwen te hebben in gemeenten. De VVD zet hierbij in op meer resultaat en minder provincie.

In Limburg betalen de burgers ten opzicht van andere provincies en het landelijk gemiddelde fors meer aan opcenten op de motorrijtuigenbelasting, hetgeen een negatief effect heeft op de koopkracht. De VVD zet daarom – naast de bezuinigingsopgave – in op verlaging van de opcenten op de motorrijtuigenbelasting met in totaal 15% over de komende vier jaar zonder dat dit ten koste gaat van investeringen in infrastructuur. Op die manier ontstaat er weer aansluiting met de lasten in de rest van Nederland.